

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at fremsætte forslag til ændring af gældende regler om forældreorloven, således at orlovsperioden bliver forlænget med 4 uger. Ændringen skal træde i kraft den 1. juli 2019.

(Medlem af Inatsisartut, Randi Vestergaard Evaldsen, Demokraterne)

Svarnotat

(Naalakkersuisoq for Sundhed, Sociale Anliggender og Justitsområdet)

1. behandling

Naalakkersuisut takker for det fremsatte forslag til Inatsisartutbeslutning.

Inatsisartut har løbende drøftet, hvordan man kan skabe bedre vilkår for børnefamilierne, f.eks. forlængelse af forældreorloven.

Naalakkersuisut er enig med forslagsstiller i, at der skal være gode rammer for familierne. Det er vigtigt, at både forældre og børn får den bedste start med gode og trygge rammer. Det skal vi sikre, ikke alene under barselsperioden, men også under børns opvækst. Vi må se på børnefamiliernes vilkår i et bredere perspektiv.

Naalakkersuisut har gennemført eller er i gang med at gennemføre vigtige reformer.

På Inatsisartuts efterårssamling 2017 fik Naalakkersuisut gennemført en reform af børnetilskud og boligsikring, der dels forbedrer vilkårene for børnefamilierne i lav- og mellemindkomstgrupperne, dels ændrer reglerne og grænserne for, hvornår børnetilskud og boligsikring falder.

Naalakkersuisut har ligeledes igangsat arbejdet med udarbejdelse af en familierpolitik, hvorunder vil barsels- og forældreorlov blive berørt.

Naalakkersuisut har tidligere udmeldt, at man - i et samarbejde med arbejdsmarkedets parter - ligeledes arbejder på at etablere en barselsfond. Dette arbejde pågår fortsat. Naalakkersuisut er i gang med at udarbejde et udkast til lovforslag om etablering af en barselsfond.

Barselsfonden skal sikre, dels bedre ligestilling på arbejdsmarkedet, så kvinder i den fødedygtige alder ikke fravælges, dels at børnefamilier har et rimeligt forsørgelsesgrundlag under barsel. Det forbedrer børnefamiliernes vilkår betydeligt.

Hidtil har vi desværre set eksempler på, at kvinder i den fødedygtige alder er blevet fravalgt på arbejdsmarkedet på grund af, at virksomhederne skal betale fuld løn under barsel. Det gøres der nu op med ved at lave en solidarisk barselsfond, der sikrer, at virksomhederne får størstedelen af lønudgiften refunderet af barselsfonden.

Naalakkersuisut ønsker at fortsætte sit arbejde med at etablere en barselsfond. Etableringen af barselsfonden vil betyde et udvidet økonomisk grundlag for alle på barselsorlov.

Dette vil være det første skridt mht. forbedring af barselsordningen.

Næste skridt vil være at se på selve indretning af barselsordningen, f.eks. mere fleksibilitet ved mulighed for deltidsbarsel, mulighed for at afbryde barsel og genoptage barsel på et senere tidspunkt samt længden af de enkelte orlovsperioder både mht. moderen, faderen og forældrene. Mulighederne for en egentlig forlængelse af barsels- og forældreorloven vil ligeledes indgå i dette arbejde eventuelt i form af en indfasning. Fælles for disse nye tiltag er, at de skal afvejes med de ressourcer, som er til rådighed for eventuelle forbedringer.

Naalakkersuisut finder i øvrigt, at forslagsstillersens forslag til finansieringsmodel kræver en nærmere analyse. Den kan dermed ikke gennemføres uden nærmere overvejelser omkring forudsætninger og konsekvenser, da den kan påvirke driften af de forskellige ressortområder negativt, og i givet fald ikke nødvendigvis bør fordeles ligeligt. Dette skal også ses i sammenhæng med, at der i FFL19 allerede er en negativ budgetregulering på 15 mio. kr. indlagt i FFL19 og ikke er lagt op til P/L-regulering af langt hovedparten af bevillingerne.

Naalakkersuisut ser generelt positivt på kosteffektive initiativer, som kan forbedre forholdene for nybagte familier, hvorfor emnet vil indgå i Naalakkersuisuts kommende familiepolitik.

Dette forslag er imidlertid en udgiftskrævende serviceforbedring. Hvis forslaget finder støtte hos Inatsisartut, indstiller Naalakkersuisut til, at forslaget sammen med øvrige udgiftskrævende forslag kommer til at indgå i de samlede prioriteringer i forbindelse med de pågående finanslovsforhandlinger.

Naalakkersuisut vil arbejde for, at udvidelsen af forældreorloven indføres gradvist, men finder det nødvendigt at være realistiske i forhold til ressourcebehovet. Med disse ord indstiller Naalakkersuisut forslaget til forkastelse, idet Naalakkersuisut som nævnt opfordrer til, at spørgsmålet bringes på bane i finanslovsforhandlingerne.